

Логвінова Людмила
студентка 3 курсу
Херсонський державний університет
Наук. кер.: Бондаренко Л.Г., к. пед. н., доцентка

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПОВІСТІ ІВАНА НЕЧУЯ-ЛЕВИЦЬКОГО «КАЙДАШЕВА СІМ'Я»

Мультимедіа (лат. *Multum + Medium*) – поєднання різних форм представлення інформації на одному носіїві, наприклад текстової, звукової та графічної, або останнім часом все частіше – анімації та відео [4]. Це один із термінів, що може означати різні речі й бути призначеним для різних людей та користувачів. Мультимедійні технології досить швидко розвиваються і застосовуються в різних галузях, особливо в освіті.

Мета статті – проаналізувати освітні можливості використання відеоматеріалів під час вивчення повісті І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я».

Послуговуватися мультимедіа на уроці можна як впродовж кількох хвилин, так і цілого уроку. Вчителю важливо не лише визначити міру використання цих засобів, а й урізноманітнювати їх. Наприклад, вивчаючи повість І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» можна переглянути буктрейлер, взяти фрагменти з фільму для характеристики персонажів або відео театральної постановки. Повість вивчається у 10 класі, саме тому матеріал, що буде обраний до уроку, має бути дуже цікавим. Він може допомогти вчителю на кожному етапі уроку: під час організаційної частини, мотивації навчальної діяльності, перевірки та корекції знань школярів, вивченні нового матеріалу, його закріпленні, оголошенні домашнього завдання. Мультимедіа добре зарекомендували себе під час уроків-рольових ігор, що надають кожному студенту «можливість спробувати свої сили у ролі вчителя» [2, с. 42].

Особливо важливим є алгоритм використання відеофрагмента на заняттях: вступне слово вчителя; демонстрація відеофрагмента; робота після демонстрації. Необхідно також пам'ятати настанову науковців: «перше, що має врахувати словесник, готуючись до вивчення художнього тексту, – це його родові, жанрові особливості. Кожний літературний рід має свої специфічні риси, які зумовлюють відповідні прийоми викладання» [3, с. 308].

Специфіка відеофрагментів висуває певні вимоги до проведення самої демонстрації. Заслуговують на увагу простота демонстрації відеофрагмента; відсутність втручання вчителя під час перегляду відеофрагмента; перші запитання після перегляду повинні бути звернені до його образного ряду; після перегляду слід передбачити хоча б одну хвилину для адаптації, після чого переходити до проведення інших видів роботи [1, с.15-16].

На початку уроку аргументованим буде використання буктрейлеру. Це дасть змогу більш яскраво та образно розповісти про книгу, зацікавити дітей до активної роботи та викликати інтерес до самостійного прочитання книги. Знайти буктрейлер нескладно, достатньо зайти до YouTube. Ми пропонуємо

використати буктрейлер за вказаним нижче покликанням [5]. Після перегляду перші питання мають стосуватися образного ряду відеофрагмента. Наступним завданням є робота над твором в групах, кожна з яких готує відповіді на запитання, що будуть на слайді. Це питання про історію написання повісті, її жанр, тему, композицію. Цікавим є завдання дати характеристику головним персонажам твору на основі переглянутих відеофрагментів. Матеріали можна взяти з 2-серійного мінісеріалу режисера В. Городька 1993 р. Серед прийомів, що сприятимуть активізуванню учнівської діяльності, – бесіда, коментар до відеофрагмента, робота з підручником та художнім текстом, виразне читання фрагментів твору за ролями та ін.

Відеофрагменти дають поштовх до організування різних видів діяльності – індивідуальної, колективної, групової; до використання таких інтерактивних прийомів, як «мікрофон», незакінчене речення, метод «ПРЕС», дискусія, рольові ігри, «мозковий штурм», кубування, гронування, асоціативний куц, рекламний проєкт, презентація героя тощо. Вони унеможливають репродуктивні форми роботи, тому що самі є результатом творчої діяльності [1, с. 16]. Дослідження Т. Бабійчук засвідчило, що успіх заняття з використанням відеофрагментів залежить передусім від ретельної підготовки вчителя.

Проведення уроку вивчення повісті І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» з мультимедійною підтримкою є дієвим засобом активізації пізнавальної діяльності, також за рахунок економії часу збільшується обсяг навчального матеріалу. Перегляд відеофрагментів дозволяє учням зануритися в інший світ, побачити його своїми очима, відтворювати реальну обстановку діяльності та стати ніби учасником подій, змальованих у творі.

Література

1. Бабійчук Т. В. Методика створення і використання відеофрагментів художніх творів у процесі вивчення української літератури в педагогічному коледжі: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ін-т педагогіки АПН України. Київ, 2007. 21 с.
2. Бондаренко Л. Г. Методика організації рольової гри «Урок літератури» для студентів-філологів (із досвіду роботи). *Укр. літ. в загальноосвіт. шк.* 2015. № 5. С. 42-43.
3. Бондаренко Л. Г. Специфіка вивчення драматичних творів на уроках української літератури. *Література. Театр. Суспільство*: зб. наук. праць. Херсон : Айлант, 2005. С. 308-311.
4. Мультимедіа. Вікіпедія. URL : <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 18.02.2021 р.).
5. Буктрейлер. URL: <https://sites.google.com/site/serbulan75/home/metodicna-robota> (дата звернення: 18.02.2021 р.).

Логвінова Л. Використання відеоматеріалів у процесі вивчення повісті І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я». *Українська література в просторі*

культури і цивілізації: збірник наукових праць студентів, аспірантів і молодих вчених. Запоріжжя: ЗНУ, 2021. С. 89-91.